III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

556. PLENARNO ZASEDANJE EVROPSKEGA EKONOMSKO-SOCIALNEGA ODBORA (INTERACTIO), 2. 12. 2020–3. 12. 2020

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o čezmejnih plačilih v Uniji (kodificirano besedilo)

(COM(2020) 323 final – 2020/0145 (COD))

(2021/C 56/05)

Poročevalec: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Zaprosilo	Evropski parlament, 23. 7. 2020
	Svet Evropske unije, 15. 10. 2020
Pravna podlaga	člen 114 (1) Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	10. 11. 2020
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	3. 12. 2020
Plenarno zasedanje št.	556
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	242/2/5

1. **Sklepi in priporočila**

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) pozdravlja predlog Komisije o čezmejnih plačilih v Uniji, katerega namen je znižati stroške teh plačil v eurih in povečati preglednost nadomestil za pretvorbo valut.

1.2 EESO se strinja, da bi Komisija morala analizirati dodatne možnosti – in njihovo tehnično izvedljivost – za razširitev pravila o enakih nadomestilih na vse valute Unije ter za nadaljnje izboljšanje preglednosti in primerljivosti nadomestil za pretvorbo valut. Z razširitvijo pravila o enakih nadomestilih na vse valute Unije bi se še bolj poglobil notranji trg. Preprečila bi se diskriminacija državljanov, ki ne živijo v euroobmočju, in ki, na primer, želijo izvesti čezmejno transakcijo v valuti, ki ni euro.

1.3 V zvezi s predložitvijo poročila, katerega namen je oceniti več vidikov učinka predloga uredbe, in obdobjem, ki ga poročilo zajema, se EESO strinja, da bi ga bilo treba predložiti najpozneje 19. aprila 2022 in da bi moralo zajemati vsaj obdobje od 15. decembra 2019 do 19. oktobra 2021.

1.4 Zaradi kodifikacije in ker so se Evropski parlament, Svet in Komisija z medinstitucionalnim sporazumom z dne 20. decembra 1994 dogovorili, da se za hitro sprejetje kodificiranih aktov lahko uporablja pospešeni postopek (glede na to, da vsebinske spremembe aktov, ki jih zadeva kodifikacija, niso dovoljene), se EESO v celoti strinja z 20. aprilom 2021 kot datumom začetka veljavnosti predlagane uredbe.

2. **Predlog Komisije**

2.1 Komisija v okviru Evrope državljanov pripisuje velik pomen poenostavitvi in pojasnitvi prava Unije, da bi postalo jasnejše in dostopnejše državljanom. Tega cilja pa ni mogoče doseči, dokler številni predpisi, ki so bili večkrat spremenjeni, pogosto zelo bistveno, ostajajo razpršeni, tako da jih je treba iskati delno v izvirnem aktu in delno v poznejših aktih, ki ga spreminjajo. Za iskanje veljavnih pravil je torej potrebno precejšnje raziskovalno delo s primerjavo številnih različnih aktov. Zato je kodifikacija predpisov, ki so bili pogosto spremenjeni, ključna za to, da bi bilo pravo jasno in pregledno ([1]).

2.2 Namen obravnavanega predloga Komisije, tj. dokumenta COM(2020) 323 final, je kodificirati Uredbo (ES) št. 924/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]). Uredba (ES) št. 924/2009 je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) ter nato z Uredbo (EU) 2019/518 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]).

2.3 Nova uredba bo nadomestila različne akte, ki bodo vanjo vključeni; sedanji predlog v celoti ohranja vsebino aktov, ki se kodificirajo, in jih torej zgolj združuje s tistimi oblikovnimi spremembami, ki so potrebne za samo izvedbo kodifikacije ([5]).

3. **Splošne ugotovitve**

3.1 Čezmejna plačila so ključna za povezovanje gospodarstva EU in pomembna pri zagotavljanju, da imajo državljani in podjetja iz vseh držav članic EU enake pravice na enotnem trgu ([6]). Plačila so dejansko ključni element enotnega trga, ki zajema prosti pretok blaga, oseb, storitev in kapitala. Kot je navedeno v delovnem dokumentu služb Komisije *Spremni dokument k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 glede nekaterih nadomestil za čezmejna plačila v Uniji in nadomestil za pretvorbo valut* ([7]), visoka nadomestila za čezmejna plačila ustvarjajo ovire na enotnem trgu, saj dejansko ovirajo čezmejne dejavnosti gospodinjstev (nakupe blaga/storitev v drugem valutnem območju) in podjetij (sodelovanje z dobavitelji v tujini, pridobivanje strank iz drugih valutnih območij). Visoki stroški čezmejnih plačil poleg tega ustvarjajo dve kategoriji uporabnikov plačilnih storitev: tistih v euroobmočju, ki lahko s svojimi plačili dosežejo večino posameznikov in podjetij v EU z zelo nizkimi stroški, ter kategorijo uporabnikov v državah zunaj euroobmočja, ki lahko s poceni plačili dosežejo le omejeno število posameznikov in podjetij. Ti vprašanji je mogoče najučinkoviteje obravnavati z zakonodajnim ukrepom na ravni EU, kar je v skladu s cilji Pogodb.

3.2 Od uvedbe eura je EU sprejela več pobud za zmanjšanje stroškov čezmejnih transakcij ([8]). Sčasoma je zakonodaja o čezmejnih plačilih napredovala na podlagi različnih pobud, katerih cilj je bil znižati stroške za državljane in podjetja v euroobmočju. Toda kot navaja omenjeni delovni dokument služb Komisije ([9]), čezmejna plačila v eurih iz držav zunaj euroobmočja in čezmejna plačila v drugih valutah, ne glede na državo izvora ali namena, niso sledila enakemu trendu glede stroškov, ki jih plačajo uporabniki teh storitev.

([1]) COM(2020) 323 final.
([2]) Uredba (ES) št. 924/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o čezmejnih plačilih v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2560/2001 (UL L 266, 9.10.2009, str. 11).
([3]) UL L 94, 30.3.2012, str. 22.
([4]) UL L 91, 29.3.2019, str. 36.
([5]) COM(2020) 323 final.
([6]) Poročilo Evropskega parlamenta *Cross-border euro transfers and currency conversions – A step forward in favour of the single market (Čezmejni prenosi v eurih in pretvorbe valut – korak naprej v korist enotnega trga)*, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([7]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.
([8]) Na primer Uredba (EU) št. 260/2012 o enotnem območju plačil v eurih (SEPA) , s katero je bila uvedena vrsta zahtev za transakcije v eurih (kreditni prenosi in direktne bremenitve v eurih), ali direktivi o plačilnih storitvah, ki sta povečali preglednost stroškov in novim akterjem omogočili vstop na trg.
([9]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

3.3 Sedanji predlog Komisije pomeni še en korak naprej v smeri zniževanja operativnih stroškov. Spreminja Uredbo (ES) št. 924/2009, njegov cilj pa je:

(a) znižati stroške čezmejnih plačil v eurih: povedano drugače, stroški čezmejnih plačilnih transakcij znotraj EU, izvedenih v eurih, bi morali biti enako visoki kot stroški notranjih transakcij, izvedenih v nacionalni valuti posamezne države članice. Države članice, katerih nacionalna valuta ni euro, se lahko odločijo razširiti uporabo sedanje uredbe na svojo nacionalno valuto *(opt-in*), pod pogojem, da o tem obvestijo Komisijo;

(b) zagotoviti več preglednosti pri nadomestilih za pretvorbo valut, da se potrošniki zaščitijo pred pretiranimi stroški tovrstnih storitev in zagotovi, da prejmejo informacije, ki jih potrebujejo pri odločitvi o najboljši možnosti za pretvorbo valute ([10]).

3.4 Oba ukrepa, ki ju predlaga Komisija, bi pomenila korak naprej pri zagotavljanju enakih možnosti za MSP povsod po Evropi, kar bi sprostilo potencial enotnega trga ([11]). Malim in srednjim podjetjem v euroobmočju bi to morda prineslo večje povpraševanje potrošnikov in podjetij iz držav članic, ki niso v euroobmočju (kjer so visoki stroški čezmejnih plačil precejšnja ovira). Za MSP v državah članicah, ki niso v euroobmočju, pa bi se znižali stroški dostopa do 360 milijonov državljanov (potencialnih strank) in 16 milijonov podjetij v euroobmočju (strank in dobaviteljev). Tako bi lahko bolje konkurirala na trgu EU ([12]). Še en pričakovani učinek je spodbuditev večje enakosti med evropskimi državljani pri dostopu do čezmejnih plačil po nizkih stroških.

4. **Posebne ugotovitve**

4.1 Uredba (ES) št. 924/2009 o čezmejnih plačilih je po vsej EU izenačila stroške za čezmejna plačila v eurih v Uniji z domačimi plačili v eurih (tj. plačila v eurih znotraj ene države članice). Države članice zunaj euroobmočja se lahko odločijo za razširitev uporabe sedanje uredbe na svoje nacionalne valute, pod pogojem, da o tem ustrezno obvestijo Komisijo.

4.2 Čeprav je uredba pomemben korak naprej pri poglabljanju notranjega trga, bi bilo smiselno razmisliti o možnosti, da bi se pravilo o enakih nadomestilih uporabljalo za vse valute Unije, kot je navedeno v uvodni izjavi 12. Dejansko obstajajo primeri, ko nekatere banke v državah članicah zunaj euroobmočja zaračunavajo od 15 do 30 EUR stroškov za čezmejno transakcijo v višini 100 EUR.

4.3 Razširitev pravila o enakih nadomestilih na vse valute Unije bi koristilo uporabnikom finančnih storitev, ki bi bili deležni enake obravnave, ne glede na državo članico ali valuto, v kateri izvedejo čezmejno transakcijo. Ukrep bi bil zelo ambiciozen tudi zato, ker bi pomenil, da morajo ponudniki plačilnih storitev uskladiti svoje stroške za vse čezmejne transakcije med državami EU v kateri koli valuti EU s stroški za domače transakcije, tudi v valutah, ki se ne uporabljajo v državi pošiljateljici ali prejemnici. Uporabnikom plačilnih storitev bi takšna možnost brez dvoma koristila, vendar bi pomenila precejšnje stroške za ponudnike teh storitev, med drugim z vidika infrastrukture ([13]).

4.4 Evropska komisija bi morala na vsak način dodatno razmisliti o tej možnosti ter analizirati stroške in koristi za vse zainteresirane strani.

([10]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([11]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf.
([12]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.
([13]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=FR.

4.5 EESO meni, da bi bilo treba pri prihodnji reviziji uredbe pojasniti stanje glede prihodkov od nadomestil za vodenje računa, dodatno razmisliti o informacijah, ki se jih posreduje strankam pred izdajo plačilnega naloga, in izrecno navesti, kdaj je treba poslati elektronsko obvestilo in kako pogosto.

V Bruslju, 3. decembra 2020.

Predsednica
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Christa SCHWENG